

Vianočný darček pre Lučenec – Novohradské múzeum a galéria je zrekonštruovaná a opäť prístupná verejnosti

Novohradské múzeum a galéria v Lučenci sa po desiatich mesiacoch rozsiahlej rekonštrukcie opäť otvára verejnosti. Banskobystrický samosprávny kraj investoval do obnovy strechy, výmeny okien aj vybudovania nového výťahu, vďaka ktorému je budova debarierizovaná. Návštevníkov čakala aj vynovená stála expozícia a výstava Medzi nebom a sklom.

Novohradské múzeum a galéria (NMG) v Lučenci oslavuje 70. výročie a Banskobystrický samosprávny kraj jej k tomuto jubileu venoval patričný darček, ktorý je zároveň aj darčekom pre obyvateľov Lučenca a celého Novohradu. NMG po desiatich mesiacoch opäť otvára svoje brány návštevníkom. Tie boli od marca do konca roka zatvorené kvôli rozsiahlej rekonštrukcii. Okrem novej strechy či výťahu sa návštevníci môžu tešiť na vynovenú stálu expozíciu, ale aj výstavu Medzi nebom a sklom.

„Hovorím to často a rád to zopakujem – kultúra v našom kraji nie je na okraji. Napriek ťažkým časom, ktoré samosprávy na celom Slovensku zažívajú, nezabúdame na kultúrne inštitúcie v našej zriaďovateľskej pôsobnosti. Verím, že obyvatelia Lučenca

a okolia ocenia, že ich múzeum a galéria je opäť prístupná, no vďaka novému výťahu aj prístupnejšia pre imobilných návštevníkov,“ povedal predseda Banskobystrického samosprávneho kraja Ondrej Lunter.

Novohradské múzeum a galéria prešla od marca rozsiahlou rekonštrukciou. Vďaka investícii kraja vo výške viac ako 800-tisíc eur má budova v historickom centre Lučenca komplexne zrekonštruovanú strechu s prípravou na zobytnenie podkrovia. To by v budúcnosti malo slúžiť pre administratívne účely, vďaka čomu sa rozšíri výstavný priestor. Okrem toho sa pristavil aj nový výťah na dvornej fasáde s presklenou oceľovou konštrukciou, čím sa budova stala debarierizovanou a prístupnejšou pre imobilných návštevníkov. Rovnako boli sta-

ré okná na dvornej a uličnej fasáde nahradené novými drevenými oknami. Zhotoviteľom rekonštrukcie bola spoločnosť CED inžinierske staviteľstvo a.s.

„Najviac sa tešíme z novej strechy, vďaka ktorej je viac než 40-tisíc zbierkových predmetov, ktoré Novohradské múzeum a galéria spravuje, ochránených pred možným zatečením. Vďaka výťahu sa priestory múzea a galérie stávajú prístupnými aj pre ľudí s obmedzením pohybu. Taktiež nám výťah značne uľahčí aj presúvanie zbierkových predmetov počas inštalácií výstav,“ uviedla Michaela Škodová, riaditeľka Novohradského múzea a galérie v Lučenci.

Slávnostné znovuotvorenie je navyše spojené aj s oslavami 70. výročia Novohradského múzea a galérie. To si pripomína aj

vynovenou stálou expozíciou Poklady spomienok NMG, ktorá prevedie návštevníkov históriou Novohradu, ako aj históriou múzea. Prvými, ktorí mali možnosť pozrieť si ju, boli žiaci základných škôl, ktoré NMG navštevujú najčastejšie.

Pozvánka

Rovnako je sprístupnená aj výstava Medzi nebom a sklom. Tá návštevníkom znovuoťvoreného Novohradského múzea a galérie predstavuje výber tých najvýznamnejších diel akademického sochára Drahomíra Prihela, či špecifické šperky a unikátne sklenené objekty z tvorby výtvarníčky Martiny Minárikovej.

Text: Vanesa Čierna, oddelenie komunikácie Úradu BBSK

Poznámka

Všetky informácie o stájej expozícii aj o novej výstave Medzi nebom a sklom nájdete na <https://nmg.sk/>

NOVOROČNÉ PRIANIA RIADITEĽOV KULTÚRNYCH INŠTITÚCIÍ BBSK V LUČENCI

Mgr. Stanislav Spišiak
riaditeľ Novohradského osvetového
strediska

Vážení čitatelia a priaznivci REKUSu, dovoľte nám, aby sme sa Vám na prahu nového roka srdečne poďakovali za Vašu priazeň, podporu a záujem, ktoré nás sprevádzali počas celého uplynulého obdobia. Vaša pozornosť a spätná väzba sú pre nás povzbudením aj záväzkom prinášať Vám kvalitné informácie o kultúrnom dianí v našom regióne. Želáme predovšetkým pevné zdravie, osobné šťastie, vnútornú harmóniu a množstvo úspechov v pracovnom aj súkromnom živote. Veríme, že nám zachováte svoju priazeň aj v nadchádzajúcom období a že sa s Vami budeme stretávať na podujatiach, ktoré pripravujeme. Tento rok bude pre nás výnimočný. Čakajú nás dôstojné jubilejné oslavy 30. výročia Medzinárodného Novohradského Folklórneho Festivalu, ktorý sa za tri desaťročia stal pevnou súčasťou kultúrnej mapy regiónu, ako aj realizácia revitalizácie nádvoria osvetovej knižnice, ktorá prispeje k vytvoreniu príjemnejšieho a otvorenejšieho priestoru pre kultúrne a komunitné stretnutia.

Mgr. Michaela Škodová
riaditeľka Novohradského múzea
a galérie

Milí čitatelia, rok 2025 sa v živote Novohradského múzea a galérie niesol v dvoch rovinách: uzavretie múzea kvôli rekonštrukcii a 70. výročie založenia múzea. Napriek tomu, že väčšinu roka 2025 boli brány múzea pre návštevníkov zatvorené, v zákulisí sa pracovalo na tom, aby sme pre Vás mohli aj v roku 2026 pripraviť množstvo výstav a zaujímavých podujatí, aby sme Vám mohli ponúknuť nové publikácie, ako aj zbierkové predmety. Naša stála expozícia prešla drobnou obsahovou zmenou, čím sme si chceli uctiť prácu generácií múzejníkov pred nami. Pretože už Picasso vedel, že: „Umenie zmýva z duší prach každodennosti,“ neváhajte, prídte a objavujte neobyčajné v obyčajnom či príbehy v predmetoch ukryté - možno sa práve múzeom pre Vás stane oázou pokoja, priestorom pre fantáziu. Prajeme Vám veľa zdravia, šťastia, spokojnosti a chvíľ na oddych. Tešíme sa na Vás aj v roku 2026.

Mgr. Monika Šatarová
riaditeľka Novohradskej knižnice

Milí čitatelia, priatelia knižnice a kolegovia, na začiatku nového roka by som sa Vám chcela veľmi pekne poďakovať. Spoločne sme dokázali, že knižnica nie je len miestom kníh, ale živým priestorom stretnutí, vzdelávania, a kultúry. Ďakujem všetkým zamestnancom za ich profesionalitu, nasadenie a ochotu hľadať nové cesty, ako byť bližšie k čitateľom. Poďakovanie patrí aj našim partnerom, sponzorom, zriaďovateľovi a v neposlednom rade Vám – našim čitateľom – za Vašu priazeň, dôveru a podporu. Do nového roka Vám všetkým prajem pevné zdravie, osobnú pohodu, tvorivú energiu a radosť z práce. Nech je nadchádzajúci rok naplnený dobrými príbehmi – nielen tými na stránkach kníh, ale aj tými, ktoré budeme spoločne písať v našej knižnici. Ďakujem Vám a prajem šťastný nový rok.

Z neba prišla pieseň: Vianoce v Novohrade zneli v lučeneckom kostole

Novohradské osvetové stredisko, kultúrna inštitúcia Banskobystrického samosprávneho kraja, v spolupráci s Rímskokatolíckou cirkvou, farnosťou Lučenec-mesto pripravili tesne pred koncom roka sviatočné podujatie **Z neba prišla pieseň – Vianoce v Novohrade**.

V sobotu 27. decembra sa v rímskokatolíckom kostole Navštívenia Panny Márie na Námestí Kubínyho v Lučenci uskutočnil bohatý folklórny program, v rámci ktorého zaznelo pásmo tradičných kolied a vinšov z novohradského regiónu. Vianočnú náladu doplnil aj novoročný vinš, symbolicky uzatvárajúci sviatočné obdobie. „Pre návštevníkov sme pripravili vianočné piesne a koledy z regiónu Novohrad. Naším cieľom bolo spoločne popriať priaznivcom a všetkým ľuďom dobrej vôle požehnaný budúci rok,“ uviedla scenáristka a režisérka programu **Z neba prišla pieseň** Kristína Žilíková z Novohradského osvetového strediska v Lučenci.

Chrám zaplnili piesne, tradície i sviatočné stíšenie

Rímskokatolícky kostol sa v sobotu zaplnil divákmi už polhodinu pred začiatkom programu. Sviatočné popoludnie ponúklo prepojenie prespievaných ľudových piesní, chrámových kolied a vinšov s duchovným rozmerom Vianoc. Publikum tak malo možnosť zažiť jedinečnú atmosféru, v ktorej sa ľudová tradícia prirodzene spájala s posolstvom viery. V kostole sa postupne predstavili zaujímavé zoskupenia nielen z novohradského regiónu, ale aj spoza jeho hraníc. S poklonou Pánovi vystúpili tanečníci, sólisti a inštrumenta-

listi folklórneho súboru **Podpolianski vrchári** spolu s ľudovou hudbou. Tento súbor vznikol v roku 2004 v Korytárkach, keď sa bývalí tanečníci folklórnych súborov z Podpoľania rozhodli opäť oživiť lásku k hudbe, tancu a tradíciám. Ich motivácia bola jednoduchá a úprimná, hlboké korene v ľudových zvykoch a folklóre v srdci. Svoje miesto v programe mali aj najmladší účinkujúci. Deti z detského folklórneho súboru **Jánošík** z Fiľakova pod vedením Miroslavy Podhorovej priniesli do chrámu radosť a spontánnosť, ktorú symbolicky podčiarkol detský smiech, ten najčistejší zvuk sveta, možno rovnaký, aký podľa tradície počuli anjeli pri zrození svetla. V chráme Navštívenia Panny Márie sa postupne predstavili aj ďalší účinkujúci: recitátorka **Anna Danková**, speváčka **Eva Salvová**, speváčka **Veronika Koubová**, speváčka **Malatincová** s doprovodom ľudovej hudby, speváčka **Danielka Kočíšová** a heligonkár **Milan Gabera**.

Záver sviatočnej soboty patril spoločnému spevu všetkých účinkujúcich. Symbolickým vyvrcholením programu sa stala azda najznámejšia vianočná pieseň **Tichá noc, svätá noc**, ktorá vznikla v Rakúsku a dnes znie v celom svete. „A nech to, čo tu zaznelo, pretrvá v tichu našich srdiec, až kým sa opäť

nerozsvieti hviezda nad Novohradom. Verím, že si prítomní diváci v našej osemdesiatminútovej bohatej ponuke našli niečo pre seba a z kostola si odniesli domov dobrý pocit zo spoločného sviatočného podujatia,“ dodala Kristína Žilíková.

Pod'akovanie patrí správcovi Rímskokatolíckej cirkvi, farnosť Lučenec-mesto Slavomírovi Markovi za ústretovosť, ako

aj všetkým účinkujúcim, ktorí prispeli k vytvoreniu kúzelného priestoru plného sviatočnej atmosféry a pokoja.

Podujatie z verejných zdrojov podporil **Fond na podporu umenia a Banskobystrický samosprávny kraj**.

Text: Ján Šnúrik

Foto: Antónia Tomalová

Vianočný čas priniesol do Kokavy nad Rimavicou spev, hudbu a stíšenie

V rímskokatolíckom chráme sv. Petra a Pavla zazneli 28. decembra 2025 piesne, ktoré čerpajú z viery, tradície i vnútorného ticha. Koncert ponúkol chvíle pokoja, vďaka a svetla, ktoré neodmysliteľne patria k Vianociam.

V programe pod názvom **Z neba prišla pieseň** účinkovali: betlehemci z folklórneho súboru **Kokavan**, **Blanka Harasimová**, ľudová hudba **Ondreja Radiča** pod vedením **Anety Krištofovej** z Kokavy nad Rimavicou, detský folklórny súbor **Kokavan** z Kokavy nad Rimavicou pod vedením **Lenky Blahútovej**, **Ľubomír Matejka**, spevácky zbor rímskokatolíckeho kostola v Kokave nad Rimavicou, **Ondrej Sliacky** (heligonka), **Katka Bielčíková**, **Barbora Kvandová**, **Brndiarová**, **klenovskí fujaristi** a speváci (**Roman Košíčiar**, **Milan Katreniak**, **Milan Matucha**), **Vlado Sihelský**, **Tímea Matušiaková**. Symbolickým vyvrcholením programu sa stala azda najznámejšia vianočná pieseň **Tichá noc, svätá noc**, ktorá v podaní všetkých účinkujúcich vytvorila silnú a dojímavú atmosféru. Spoločný spev zjednotil účinkujúcich aj divákov a dôstojne uzavrel sviatočný program plný

hudby, tradícií a vianočného posolstva pokoja. Námet, scenár, dramaturgia: **Kristína Žilíková**, **Blanka Harasimová** a **Jaroslav Slovenčák**.

„Ja verím tomu, že sa takto aj o rok uvidíme. Prajem všetkým dnešný príjemný deň a prijmite krátke požehnanie. Boh je s tebou, nech ťa chráni a vedie, nech ťa žehná Otec, Syn i Duch Svätý a teraz chod' v pokoji s Božím požehnaním. Ďakujem vám ešte raz,“ povedal rímskokatolícky farár, správca farnosti v Kokave nad Rimavicou **Ľubomír Matejka**.

Pod'akovanie

Novohradské osvetové stredisko - kultúrna inštitúcia Banskobystrického samosprávneho kraja ďakuje pánovi farárovi **Ľubomírovi Matejkovi** a **Blanké Harasimovej** (miestne kultúrne stredisko), že sme mohli byť súčasťou tejto povianočnej nedele. Podujatie z verejných zdrojov podporil **Fond na podporu umenia a Banskobystrický samosprávny kraj**.

Poznámka

Video zábery a fotografie z podujatia sú publikované na FB stránke: [novohradskaosveta.sk](https://www.facebook.com/novohradskaosveta.sk)

Text: Ján Šnúrik

Foto: Peter Vranský

ČARO ADVENTU V NOVOHRADĚ – ĎAKUJEME ZA KRÁSNÉ STRETNUTIE

V stredu 4. decembra 2025 sme sa spoločne stretli na podujatí Čaro adventu v Novohrade. Program otvorila Michaela Škodová, riaditeľka Novohradského múzea a galérie v Lučenci, ktorá nám priblížila, ako vyzeral predvianočný adventný čas v minulosti. Vrátili sme sa do čias, keď sa zimné večery niesli v znamení spolupatričnosti, pokoja a hodnotných zvykov, ktoré si dodnes nesieme v sebe. Potom nasledovala chutná a zároveň veľmi zaujímavá ukážka prípravy opekancov s makom pod vedením Nadeždy Knapkovej. Okolo hrnca sa rozpútala milá diskusia o vianočných jedlách, tradíciách a spomienkach

– presne taká, ktorá k tomuto obdobiu patrí. Nechýbala ani ochutnávka, ktorá všetkých nahladila na tú pravú sviatočnú atmosféru.

Na záver sme sa pustili do tvorby. Pod vedením Katky Sokolovej vznikli nádherné vianočné ikebany, každá jedinečná a vytvorená s radosťou a fantáziou.

Ďakujeme všetkým, ktorí prišli. Robíme tieto podujatia pre vás, aby sme sa stretávali, tvorili, rozprávali sa, vzdelávali sa aj v dospelosti a užívali si spoločný čas.

Tešíme sa na ďalšie stretnutia.

Text a foto: Antónia Tomalová

Krásny štart do nového roka

Dňa 4. 1. 2026 sme sa ako Folklórny a divadelný súbor Dubkáčik z Buzitky predstavili na novoročnom koncerte v obci Pleš, ktorý sa konal v rímskokatolíckom Kostole sv. Petra a Pavla. Sviatočná atmosféra, plný kostol a spoločné prežívanie hudby a tradícií urobili z tohto večera výnimočný zážitok.

Ďakujeme organizátorom za pozvanie, divákovi za hojnú účasť a vreľé prijatie a osobitne ďakujeme Mirkovi Melicherčíkovi za hudobný sprievod. Ďakujeme, že sme mohli byť súčasťou tohto krásneho novoročného stretnutia.

Foto: Fanni Meder

Mesto Lučenec, Mestská tržnica Lučenec, Novohradské osvetové stredisko - kultúrna inštitúcia Banskobystrického samosprávneho kraja a rozpočtová organizácia LUKUS v Lučenci zorganizovali 6. decembra 2025 už desiaty ročník podujatia **Vianočný trh šikovných rúk**, ktorý sa tradične konal v predvianočnom období v priestoroch Mestskej tržnice Lučenec.

Vianočný trh šikovných rúk

Vianočný trh šikovných rúk vniesol do tržnice nielen sviatočnú atmosféru, ale aj rozmer dobročinnosti.

Návštevníci mohli nákupom ručne vyrábaných predmetov, cukrovíniiek či vianočných dekorácií podporiť činnosť občianskych združení, základných škôl a sociálnych zariadení z celého regiónu. O príjemný hudobný sprievod sa postarala hudobná skupina **Baros Family Trio** a ľudová hudba **Ďateľin**ka spolu so svojimi sólistami **Miljanou Palatickou**, **Milanom Matuškom**, **Jozefom Šulekom**, **Štefanom Babicom** a **Mariánom Fajčíkom**, ktorí podujatiu dodali pravý folklórny ráz a vianočnú náladu.

Z vašej účasti sa potešili: Dielňa ľudových remesiel a súčasných techník pri NOS v Lučenci, OZ CVAK Lučenec, OZ Slniečnica pri DD v Hriňovej, dom Panickej Dravce, Integrované sociálne centrum v Málinci, Komunitné centrum 3Pé Lučenec, Spek-

trum klubovňa - Som Človekom o.z. Lučenec, Denný stacionár Jánošík Lučenec, ZŠ s MŠ Bratrícka Lučenec, ZSS Harmónia Lučenec, Pre Paľkovu lepšiu budúcnosť o.z. Lučenec, Špeciálna ZŠ v Lučenci, Vaša charita n.o. Lučenec, Živena – spolok slovenských žien MO Lučenec, Novohradské osvetové stredisko Lučenec, Centrum pre deti a rodiny Lučenec. Súčasťou podujatia bola aj charitatívna zbierka pre psy z útulku v Lučenci.

Návštevníci prinášali granuly, konzervy, piškóty, pamlsky, obojky a vodičky na vychádzky, misky na krmivo, deky a ďalšie potrebné veci. Všetkým darcom patrí úprimné poďakovanie za ich podporu a ochotu pomôcť. Desiaty ročník potvrdil, že Vianočný trh šikovných rúk má v Lučenci pevné miesto a každoročne spája tvorivosť, tradície a ochotu pomáhať.

Text a foto: Ján Šnúrik

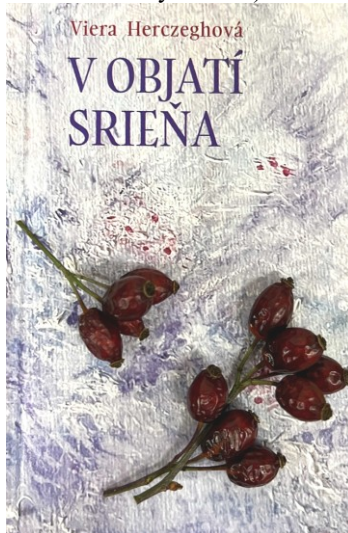

Od všednosti k poézii

Prezentácia básnickej zbierky Viery Herczeghovej V objatí srieňa

Básnický jazyk je akousi konštantnou skúsenosťou, nielen preto, že sa ustavične stretáva nadzmyslovo s realitou, ale zároveň sa v ňom aj rodí výpoveď rozmanitých a nových významov. Mohli sme sa o tom presvedčiť na uvedení básnickej zbierky *V objatí srieňa*, ktorú napísala poetka Viera Herczeghová, dlhoročná členka literárneho klubu V.L.A.S. (Vreckové letisko autorských snov).

Prezentácia knižky sa uskutočnila v Novohradskom osvetovom stredisku v Lučenci 15. decembra 2025.

Po debute *Časovaná správa* sa autorka predstavuje čitateľom druhou básnickou zbierkou. Vydalo ju vydavateľstvo LUX LIBRIS v Lučenci. Hranice poetkinej empatie sa v tomto opuse ešte bližšie primkávajú k dôležitým otázkam v živote

jednotlivca. Srieň ako symbol chladu v arzenáli prírody je ľahko prenosný aj do medziľudských vzťahov, odcudzenia a hľadania konfrontácie človeka s realitou, so svetom a súčasnosťou...

Prezentácia zbierky bola zároveň sviatočným vstupom do predvianočného času. Publikum pozitívne vnímalo rozžiarenie hudbou, prihovormi a samotným aktom uvedenia zbierky do života. Knihu posypali snehovými trblietkami a šípkami spisovateľky Hana Košková a Iveta Zaťovičová (foto).

Novohradské osvetové stredisko naozaj veľmi citlivo a precízne prichystalo „pôdu“ pre tento slávnostný akt. Slovom i hudobnými ukážkami. Zúčastnili sa ho priatelia autorky, občania mesta Lučenec, Poltára a Rimavskej Soboty, kde autorka má trvalé bydlisko.

Text: Hana Košková
Foto: Ján Šnúrik

V objatí srieňa:

poézia ako konfrontácia
so životom

Rozhovor s poetkou
Vierou Herczeghovou

Vaša najnovšia básnická zbierka nesie názov *V objatí srieňa*. Ako tento názov vznikol?

Názov sa zrodil z uvedomenia si paralely medzi ľudským vekom a ročnými obdobiami. Dnes sa už nachádzam v období jesene a pomaly kráčam do zimy – tak, ako to zaznieva aj v úvodnej básni zbierky. Príznačné je, že kniha vyšla práve na jeseň. Aj preto je prvá časť ladená viac jesenne.

Srieň je silný a mnohovýznamový symbol. Čo pre vás znamená?

Srieň môže mať viac rovín – od prírodného chladu až po symboliku šedin či vnútorného ochladnutia. Veľmi presne to vystihla spisovateľka a poetka Hana Košková v anotácii ku knihe, keď napísala, že srieň je „symbol chladu v arzenáli prírody, ľahko prenosný aj do medziľudských vzťahov, odcudzenia a hľadania konfrontácie človeka s realitou, so svetom a s básnickým subjektom“. S touto interpretáciou sa plne stotožňujem.

Hovoríte o konfrontácii. Je to hlavná línia vašej poézie?

Áno. Všetky moje básne sú vlastne o konfrontácii – so sebou, s okamihom, so životom. Vychádzajú z autentických zážitkov. Napríklad keď som cestovala vlakom, pozorovala prírodu a do toho som počula z kostola znieť organ. Takéto momenty sa mi ukladajú a neskôr sa pretavia do veršov.

Druhá časť zbierky nesie názov *Posplietané*. Čo v nej čitateľ nájde?

Je to akási „všechoť“, ktorú mi ponúkli zmysly. Ide najmä o spracovanie vnemov a emócií, o to, ako ich človek dokáže pretaviť do slova. Je to menej tematicky súdržná časť, no o to úprimnejšia.

Píšete a publikujete už od sedemdesiatych rokov, no vydali ste len dve zbierky. Prečo?

Čas je neúprosný a priznávam, že ma brzdi aj moja povaha – často uprednostňujem iných a na seba mi zostáva menej priestoru. Moji literárni „spolupútníci“ z čias *Nového slova mla-*

dých, ako napríklad Daniel Hevier či Hana Košková, sa stali výraznými osobnosťami slovenskej literatúry. Keby na mňa Hanka nevyvíjala jemný, ale vytrvalý tlak, možno by mnohé moje verše zostali navždy v šuflíku. Patrí jej za to veľké poďakovanie.

Uvedenie knihy sprevádzala komorná atmosféra v Lučenci. Aké sú vaše dojmy?

Bol to pre mňa silný a krásny zážitok. Ďakujem Novohradskému osvetovému stredisku v Lučenci, najmä Jánovi Šnúrikovi za perfektnú organizáciu, pánovi riaditeľovi Stanislavovi Spišiakovi za klavírny doprovod Kristíny Žilíkovej piesní Čerešne a Do batôžka, ktoré napísal Milan Lasica a moderátorku Miladu Bolyošovej. Vďaka patrí aj vydavateľstvu Lux libris – Rudolfovi Kooijmanovi a Ivete Zaťovičovej, a všetkým, ktorí sa na podujatí podieľali. Hoci dnes žijem v Rimavskej Sobotě, Lučenec je pre mňa stále druhým domovom; do roku 1991 sme tu s manželom MUDr. Štefanom Herczeghom, žili a pracovali.

Na čom pracujete v súčasnosti?

Mám rozpísanú knižku príbehov pre deti. Dúfam, že ju dokončím, sľúbila som to vnúčatám. Bude to malé odbočenie od poézie, ktorá však pre mňa zostane prioritou. Do písania sa nedá nútiť, preto verím, že ma okrem srieňa ešte „objímu“ aj ďalšie dobré nápady, metafory a myšlienky.

Čo by ste na záver odkázali čitateľom?

Momentálne žijem v novoročnej atmosfére, a tak by som nám všetkým priala v tomto roku, aby sme žili s pokojom v duši a v mieri.

Text a foto: Ján Šnúrik

Každé dielo rozpráva svoj príbeh a kto prišiel, ten si v ňom našiel ten svoj

Ked' regióny hovoria obrazom: Výtvarné spektrum 2025 a výrazná stopa Novohradu

Výtvarné spektrum patrí už viac než šesť desaťročí k stabilným pilierom slovenskej neprofesionálnej výtvarnej scény. Jeho 62. ročník opäť potvrdil, že amatérska tvorba má schopnosť nielen držať krok s dobou, ale ju aj citlivo komentovať, reflektovať a pretvárať do osobitých vizuálnych výpovedí. Celoštátna postupová súťaž v roku 2025 predstavila prierez súčasného výtvarného myslenia naprieč Slovenskom.

Odborná porota v zložení predsedníčka Eva Čarnoká a členovia Martina Chudá, Pavol Truben, Miroslav Sandanus a Peter Králik posudzovala diela, ktoré postúpili z ôsmich krajských kôl. Do súťaže bolo prihlásených 335 diel od 211 autorov z celého Slovenska. Po dôslednom odbornom výbere porota zaradila 197 diel od 135 autorov do záverečnej reprezentatívnej výstavy a zároveň navrhla udelenie ocenení: 1 hlavnej ceny, 1 ceny županky Žilinského samosprávneho kraja, 1 ceny primátora mesta Žilina, 34 cien a 37 čestných uznání, ktoré si rozdelilo 46 autorov za 72 diel.

Záverečná výstava, inštalovaná v priestoroch Novej synagógy v Žiline a Rosenfeldovho paláca v Žiline, vytvorila pôsobivý dialóg medzi architektonickým dedičstvom a súčasným výtvarným prejavom. Práve tu sa ukázalo, že neprofesionálna tvorba dnes nie je synonymom okrajovosti, ale naopak, autentickej výpovede, založenej na osobnej

skúsenosti, výtvarnej disciplíny a potrebe komunikovať. Výraznú stopu zanechal na Výtvarnom spektre 2025 novohradský región. Dve ocenenia putujú práve sem: Čestné uznanie získala Eva Grendelová z Revúcej za maľbu *Únik* (akryl na plátne), v ktorej sa introspektívna téma stretáva s kultivovaným maliarskym rukopisom.

Ocenenou autorkou sa stala Timea Mihalidesová z Filakova za grafický cyklus *Štyri živly* (linoryt): „Každý si môže nájsť vlastné spojenie so štyrmi živlami a ich symbolikou - oheň, voda, vzduch a zem. Oheň je sila, spaľuje zlé a rodí nové. Voda je neustále v pohybe, je prispôsobivá a je symbolom očisty. Vzduch je ako myseľ, je symbolom slobody. Zem je našou pevnou pôdou pod nohami a znamená pre mňa lesy a lúky. A to všetko je vzájomne prepojené. Prečo linoryt? Jeden z dôvodov je zvláštna príjemná vôňa tlačiarenskej farby. Táto grafická technika je časovo dosť náročná aj kvôli rozmeru 100 x 64 cm. Mne to zabralo viac ako 45 hodín práce.“

Novohrad reprezentovali na výstave aj ďalšie autorky, ktorých diela potvrdzujú šírku a kvalitu regionálnej scény: Danica Pružincová z Haliče (*Daughter and mother's belly*, akryl), Kristína Šuhajová z Filakova (*Lesana*, akryl na plátne) a Jolana Kemeníková z Lučenca (*Fantázia*, kombinovaná technika s akrylom a pas-

telom). Ich práce sa pohybujú na pomedzí figurácie, symbolu a imaginácie, pričom každá z autoriek ponúka osobitý pohľad na tému identity, vzťahov a vnútorného sveta.

V kategórii autori nad 25 rokov, konkrétne v kategórii A – Maľba a kategórii B – Kresba a grafika, sa jasne ukázalo, že zrelosť autora nemusí znamenať uzavretosť, ale naopak – odvahu experimentovať a hľadať nové významy. Výtvarné spektrum

2025 tak nie je len prehliadkou talentu, ale aj mapou tvorivých ciest, ktoré sa na Slovensku nenápadne, no vytrvalo formujú. Súťaž opäť potvrdila, že kultúrna vitalita regiónov je neoddeliteľnou súčasťou celonárodného umeleckého obrazu. A Novohrad, s jemnou vytrvalosťou a autentickým hlasom svojich autoriek, v ňom má svoje pevné miesto.

Text: Ján Šnúrik
Foto: Pavol Hanzel

Výtvarníci neváhajte a prihláste sa – dajte svojej tvorbe priestor zažiť!

Novohradské osvetové stredisko – kultúrna inštitúcia Banskobystrického samosprávneho kraja, Novohradské múzeum a galéria v Lučenci, Národné osvetové centrum vám oznamujú, že do regionálneho kola 63. ročníka celoštátnej postupovej súťaže a výstavy neprofesionálnej výtvarnej tvorby pod názvom VÝTVARNÉ SPEKTRUM 2026 sa už môžete prihlásiť. Regionálne kolo a výstava prác neprofesionálnych výtvarníkov - autorov sa uskutoční v dňoch 13. - 31. marca 2026 v priestoroch Novohradského múzea a galérie v Lučenci.

Online prihlasovanie pre výtvarníkov z okresov Lučenec a Poltár je už spustené. Prihlasovať sa môžete do 27. februára 2026 na: www.chcemsaprihlasit.sk

Celoštátna postupová súťaž je jedinečným podujatím, ktoré poskytuje amatérskym výtvarníkom priestor na prezentáciu a vzájomnú konfrontáciu výsledkov vlastnej výtvarnej tvorby. Propozície nájdete na:

<https://www.nocka.sk/sutaze-a-prehliadky/vytvarne-spektrum/>

regionálne kolo 63. ročníka celoštátnej postupovej súťaže a výstavy neprofesionálnej výtvarnej tvorby Výtvarné spektrum 2026

Prihlasovanie online je už spustené

do 27. 2. 2026

www.chcemsaprihlasit.sk

Úspechy novohradských fotografov v krajskom kole AMFO

Novohradskí fotografi opäť potvrdili, že v regióne vyrastajú i pôsobí talentovaní autori s citom pre obraz a silné vizuálne posolstvo. V krajskom kole celoslovenskej súťaže amatérskej fotografickej tvorby AMFO, ktoré sa koncom minulého roka konalo v Banskej Bystrici, zaznamenali výrazné úspechy a odniesli si viacero ocenení. AMFO je dlhodobo rešpektovanou platformou pre amatérskych fotografov všetkých generácií. Každoročne vytvára priestor na prezentáciu tvorby začínajúcich aj skúsených autorov a zároveň ponúka odbornú spätnú väzbu poroty.

V II. vekovej kategórii (15 – 25 rokov) zaujali porotu dvaja mladí fotografi z Novohradu. **Alex Siman** získal cenu v kategórii samostatná fotografia za dielo *Ludské hniezdo*, ktoré oslovilo originálnym pohľadom na človeka a jeho priestor.

Alex Siman – *Ludské hniezdo*

V kategórii diptych bol ocenený **Roman Gombala** s prácou *Same and different*, v ktorej citlivo pracuje s kontrastom i podobnosťami.

Úspechy zaznamenali aj autori v III. vekovej kategórii (nad 25 rokov). Čestné uznanie si odniesol **Radovan Vojenčák** za fotografiu *Pútnik* a **Ľubomír Činčura** za dielo *Kôň*, ktoré zaujalo výraznou atmosférou a výtvarným spracovaním. Bez ohľadu na vekovú kategóriu bola čestným uznaním ocenená aj **Mária Zajacová** za fotografiu *Tajomstvo*.

Ocenenia v krajskom kole AMFO sú nielen uznaním kvality predloženej tvorby, ale aj motiváciou do ďalšej umeleckej práce. Všetkým úspešným autorom srdečne blahoželáme a prajeme im veľa inšpirácie, tvorivej energie a ďalších fotografických úspechov.

Alex Siman získal ocenenie v kategórii samostatná fotografia za dielo *Ludské hniezdo* aj v celoštátnom kole AMFO v Martine.

Text: Antónia Tomalová

Neváhajte a zapojte sa

– dajte svojej fotografickej tvorbe šancu zažiť!

Postupová súťaž AMFO – amatérska fotografická tvorba má otvorené prihlasovanie.

• Ako sa prihlásiť?

Prihlásenie prebieha online: www.chcemsaprihlasit.sk (odkaz na prihlásenie: <http://www.nocka.sk/chcemsaprihlasit.sk>)

• Propozície súťaže AMFO: <https://www.nocka.sk/sutaze-a-prehliadky/amfo/>

• Máte problém s prihlásením?

Pomôže návod: <https://www.nocka.sk/sutaze-a-prehliadky/amfo/>

• Kedy a kde?

Regionálne kolo a výstava prác **neprofesionálnych autorov** sa uskutoční od 13. do 31. marca 2026 v Novohradskom múzeu a galérii v Lučenci.

• Pre koho je určené prihlasovanie?

Online prihlasovanie je určené pre autorov z okresov Lučenec a Poltár.

• Uzávierka prihlášok: 27. február 2026

Zachyťte moment, ktorý stojí za pozornosť. AMFO 2026 čaká práve na vás.

54. ROČNÍK
CELOŠTÁTNEJ
POSTUPOVEJ SÚŤAŽE
A VÝSTAVY AMATÉRSKEJ
FOTOGRAFICKEJ TVORBY

NEPREMEŠKAJTE !

PRIHLASOVANIE ONLINE JE UŽ SPUSTENÉ

odporúčaná
téma:

SLOBODA

WWW.CHCEMSAPRIHLASIT.SK

DO 27. 2. 2026

Do uvedeného termínu
je potrebné aj
DORUČIŤ FOTOGRAFIE
na adresu
Novohradského
osvetového strediska
Ul. J. Kármána č.2/2
984 01 Lučenec

Propozície súťaže: <https://www.nocka.sk/sutaze-a-prehliadky/amfo/>

S FINANČNOU PODPOROU
BANSKOBYSTRICKÉHO
SAMOSPRÁVNEHO KRAJA

VYHLASOVATEL
A ODBORNÝ GARANT
NÁRODNÉ
OSVETOVÉ
CENTRUM

Literárny Lučenec

XVIII. ročník celoslovenskej literárnej súťaže

vo vlastnej tvorbe

Podujatie je venované slovenskej spisovateľke Božene Slančíkovej-Timrave, ktorej život a tvorba sú úzko späté s regiónom Novohradu. Súťaž si kladie za cieľ podporiť literárny talent detí, študentov i dospelých, vytvoriť priestor na prezentáciu vlastnej tvorby a ponúknuť možnosť konfrontácie s inými autormi z celého Slovenska. Zámerom je tiež motivovať účastníkov k ďalšiemu umeleckému rastu a nadväzovaniu nových kontaktov v oblasti literárnej tvorby. Do súťaže sa zapojili autori v troch vekových kategóriách: žiaci 5. - 9. ročníka základných škôl, študenti stredných škôl a dospelí. Súťažilo sa v dvoch literárnych formách – poézii a próze. Do

XVIII. ročníka sa prihlásilo 80 autorov so 163 súťažnými prácami. Odborná porota odporučila na ocenenie 21 autorov. V rámci súťaže boli udelené aj 3 mimoriadne ceny:

• Cena primátorky mesta Lučenec:

Katarína Múčková (Zbrojníky)

– „Pavučina v mojej dlani“

– „Peniaze“

• Cena riaditeľky Domu Matice slovenskej v Lučenci:

Mia Malovcová (Lučenec)

– „Tajný denník“

• Cena riaditeľky Novohradskej knižnice v Lučenci:

Darina Milčová (Humenné)

– „Keby som bol tučniakom“

– „Cesta za láskou“

Pokračovanie na s. 8

Výstupom súťaže je Zborník literárnych prác, ktorý poskytuje výsledky celoslovenskej literárnej súťaže vo vlastnej tvorbe. Prináša podrobný prehľad ocenených autorov a víťazných prác.

Podakovanie

Za kultúrny program patrí podakovanie Cirkvejnej základnej umeleckej školy v Lučenci. Knižné ceny do súťaže a tlač Zborníka pre ocenených boli financované spoločnosťou SPOOL a. s., potlač tašiek pre ocenených s finančnou dotáciou mesta Lučenec, knižné dary pre ocenených poskytla aj spisovateľka Iveta Zaťovičová a občerstvenie vo forme chlebičkov pripravil Hotel Clavis. Ďakujeme za všetky dary našim sponzorom a všetkým, ktorí sa do súťaže zapojili, prajeme veľa úspechov v osobnom a literárnom živote. Tešíme sa na ďalší ročník v roku 2026.

Text a foto: Monika Šatarová a kolektív Novohradkej knižnice

Vedeli ste, že v Lučenci žil prapravnuk Andreja Sládkoviča?

Projektant **Ing. Alexander Braxatoris** sa narodil 12. 12. 1945 a oslávil svoje 80. narodeniny. Alexander Braxatoris absolvoval v Lučenci základnú školu a stavebnú priemyslovku, ktorú navštevoval v rokoch 1960-1964. V štúdiu pokračoval na Stavebnej fakulte STU v Bratislave, ktorú úspešne ukončil v roku 1969.

Počas svojej praxe pracoval v Stavoprojekte a Partner Projekte v Bratislave, pričom bol hlavným projektantom na viacerých významných stavbách, ktoré určujú architektonickú tvár Bratislavy. Zo všetkých môžeme spomenúť prvú rekonštrukciu bratislavskej Starej tržnice z 90. rokov, funkcionalistickej budovy obchodného domu Baťa, ktorý spoluvytváral obraz Bratislavy od 30. rokov či sídla Záručnej banky. Okrem mnohých stavieb naprieč Bratislavou bola oceňovaná stavba novej budovy centrálnej Daňového riaditeľ-

stva v Petržalke a mnohé iné. Medzi najzaujímavejšie projekty patrila aj ikonická stavba Národného tenisového centra v Bratislave s unikátnym riešením otváracie strechy, ktorá umožňuje celoročné využitie športovej haly. V čase stavby NTC sa jednalo o jedinečnú výzvu na technické riešenie nielen v rámci Slovenska, ale nebola zďaleka štandardom ani v európskom priestore. Za Kultúrny dom v Dunajskej Strede dostal Alexander Braxatoris v autorskom kolektíve spolu s kolegami Jozefom Slížom, Evou Grébertovou v roku 1979 Cenu ZSA - Zväzu Slovenských Architektov.

Alexander Braxatoris je prapravnuk Andreja Sládkoviča a časť rodinnej histórie je previazaná s Novohradom. Jeho prastarý otec, ktorý bol správcom majetku grófa Forgáča, pôsobil vo Veľkej nad Ipľom, kde je aj pochovaný. Na rovnakom mieste žila aj jeho stará matka Elza, ktorá zomrela v Lučenci vo veku 100 rokov. Otec Alexandra Braxatorisa bol spolumatiteľom nábytkárskej firmy LIBRA v Lučenci a bol mecenášom lučeneckého futbalu. Starý otec pána Braxatorisa (vnuč Andreja Sládkoviča) pracoval ako ministerský radca a riaditeľ Sociálnej poisťovne v Bratislave. Pán Braxatoris žije v harmonickom manželstve a jeho Marina sa volá Eva. Žije v Bratislave, má jedného syna, jednu dcéru a vnuka Alexandra.

Text: Martin Braxatoris

Oslavy polstoročia FS IPEL' vyvrcholili slávnostným galaprogramom

Folklorný súbor Ipeľ z Lučenca si v roku 2025 pripomenul významné jubileum - 50 rokov svojej existencie. Oslavy polstoročia vyvrcholili slávnostným galaprogramom v kine Apollo v Lučenci, ktorý niesol názov **Roky tancom utkané**.

Členovia súboru pripravili pre priaznivcov folklóru takmer dvojhodinové pásmo naplnené ľudovou piesňou, spevom, hudbou a tancom. Jubilejný večer bol nielen bilanciou bohatej histórie súboru, ale aj dôkazom jeho živej kontinuity a generačnej premeny. „Súbor vznikol v bývalých priestoroch Závodu ťažkého strojárstva v Lučenci. Vtedy sa stretli ľudia, slovo dalo slovo a začali spolu tancovať. Keď prišlo prvé vystúpenie, bolo potrebné dať súboru aj meno a tak vznikol folklórny súbor Ipeľ, ktorý odvtedy nepretržite pôsobí. Teší ma, že na dnešný galaprogram prišlo množstvo bývalých hudobníkov, spevákov aj tanečníkov,“ uviedla vedúca FS Ipeľ Marcela Janštová.

Na javisku sa v rámci jubilejného programu predstavili bývalí i súčasní členovia súboru, nechýbali ani najmladší folkloristi z detského súboru Radosť. Program obohatili aj spevácke vystúpenia Ivany Ecetovej a Lucie Spodniakovej, zatiaľ čo o heligónkový sprievod sa postarali Matúš Pauer a Miroslav Kubíček. Vystúpil aj fujarista Jozef Marko a hostia programu – bývalí súboristi Štefan Máliš, choreograf Igor Krista a Vladimír Máliš. „Tancujem od malička a na dnešný večer som si pripravila ábelovské a detvianske piesne, ale aj cigánske sólo. Som veľmi rada, že sa vystúpenie divákovi páčilo,“ prezradila členka FS Ipeľ Miriam Vrabeľová.

Silné osobné prepojenie s folklórom zdôraznil aj dlhoročný člen súboru a fujarista Jozef Marko. „Vo folklórnom súbore som začínal, keď som mal 16 rokov, dnes mám 56. S menšími prestávkami som tu takmer pol storočia. Niektorí by povedali, že som už stálica. Folklór ma baví, vždy ma nabije energiou a je to moje životné gro. Presne takto si to predstavujem. Mojm predstavitím je priviesť k folklóru aspoň moju narodenú vnučku, keďže pri vlastných deťoch sa mi to, žiaľ, nepodarilo,“ dodal. O výnimočnej atmosfére v súbore hovorila aj tanečníčka Tereza Murinová. „Tancujem takmer od troch rokov, čo je v podstate celý môj život. Pre mňa je náš súbor rodina, ťažko sa to opisuje slovami. Sme medzi sebou prepojení, stretávame sa nielen na nácvikoch, ale aj v súkromí, pri turistike či výletoch. Nejde len o piatkové skúšky, ale o spoločný život mimo javiska. Som veľmi vďačná, že môžem byť súčasťou takéhoto kolektívu.“

Folklorný súbor Ipeľ má v súčasnosti približne 50 členov rôznych vekových kategórií. Súčasťou jubilejného programu bolo aj vizuálne pripomenutie bohatej histórie súboru prostredníctvom fotografií, ktoré mapovali najmä jeho záznamy a účasť na domácich i zahraničných festivaloch.

Pokračovanie na s. 9

„Keďže sme domáci súbor, každoročne sa zúčastňujeme Medzinárodného Novohradského Folklórneho Festivalu, Detvienských folklórnych slávností pod Poľanou, Hrušovskej parády, Kolieska v Kokave nad Rimavicou, Východnej, Helpe, ale pravidelne vystupujeme aj v Českej republike, napríklad na Mělnickom vrkoči a v Prahe. Máme za sebou vystúpenia vo Francúzsku, Srbsku, Maďarsku či Petrohrade,“ priblížila činnosť Marcela Janštová. Zároveň poďakovala všetkým, ktorí stoja za fungovaním súboru. „Chcem

sa poďakovať mojim deťom zo súboru Ipeľ za ich snahu a za to, čo všetko dokázali, najmä za prípravu tohto krásneho gala-programu. Veľká vďaka patrí aj rodinným príslušníkom, pretože každý folklorista má doma niekoho, kto našu činnosť toleruje a podporuje. Bez nich by to nešlo. A poďakovanie patrí aj publiku. Takáto odozva z hľadiska bola obrovskou silou,“ dodala. Jubilejným galaprogramom sprevádzal divákov moderátor Matej Janšto.

Text: Ján Šnúrik

Foto: Peter Iliáš

Folklór bola a je moja celoživotná srdcovka

Štefan Máliš

má 67 rokov a folklór ho sprevádza celý život. Keď sa dnes obzrie späť, vidí za sebou desiatky rokov práce, stovky vystúpení, generácie tanečníkov a muzikantov a najmä množstvo silných ľudských príbehov. O svojich začiatkoch, súbore Ipeľ, vystúpeniach, aj o tom, prečo sa k folklóru stále vracia, nám porozprával v rozhovore.

Ako sa začala vaša folklórna cesta?

S folklórom som začínal v roku 1975 vo filiákovskom súbore Rozkvet. Priviedol ma k nemu kamarát z dediny Ondrej Stieranka, ktorý tam tancoval. On ma zoznámil s choreografom Viliamom Slovákovičom a ja som do Filákov prišiel spolu s tanečnicou Ivetkou Melicherovou. Boli to moje úplné začiatky, nadšenie, zvedavosť a veľká chuť učiť sa.

V Rozkvet ste dlho nepôsobili. Čo nasledovalo potom?

Po dvoch rokoch súbor končil činnosť a v roku 1977 sme sa presunuli do Lučenca. Zišli sme sa bývalí tanečníci, piati chlapi:

ja, Jozef Albert, Róbert Hanula, Ondrej Stieranka, Viliam Slovák ako choreograf a tri dievčatá: Iveta Melicherová a sestry Marka a Janka Markové. Dá sa povedať, že toto bol úplný základ folklórneho súboru Ipeľ.

Ako sa súbor formoval v prvých rokoch?

Postupne prišla aj hudba pod vedením Maroša Fajčíka. Urobili sme konkurz, na ktorý prišlo okolo 60 ľudí, a na prvom nácviku sa stretlo asi 30 účastníkov. Pribudli speváci, heligonkári z okolia, fujarista ujkó Libiak, vytvárala sa základná kostra súboru. Prvé vystúpenie sme mali po polroku existencie na Medzinárodnom deň žien v starom lučeneckom klube Poľana Opatová.

Na koho z tohto obdobia najradšej spomínate?

Spomienok je veľa. Rád si spomeniem na Petra Líšku, Štefka Tonku s manželkou, Vlastu Kuvikóvú, Elenku Malčekóvú, Maroša Fajčíka, ale aj na mladých ľudí, ktorí do Lučenca prišli študovať, napríklad Zuzanu Samašóvú, speváčku Langhoferóvú z Detvy či hudobníka Tibora Baloga.

V 80. rokoch prišli zmeny...

Ano. Po návrate zo základnej vojenskej služby v roku 1980 už bol choreografom Igor Krista. Zo „starých“ tanečníkov sme ostali len traja-štyria a mnohí postupne končili. Prešli sme pod Mestské kultúrne stredisko v Lučenci a organizačnou vedúcou sa stala Lýdia Poláková. Igor Krista začal tvoriť nové choreografie: úterákový tanec, Madačku, Jánovské zvyky. Spočiatku to bolo pre mňa nové, ale časom som si uvedomil, že tieto tance majú hlavu aj päť.

Postupne ste prebrali veľkú zodpovednosť...

Mal som šťastie na choreografy Viliama Slováka aj Igora Kristu. Keď obaja skončili, zodpovednosť prešla na mňa. Pracoval som s novými tanečníkmi, ktorí nahrádzali tých starších. Vystupovali sme v regióne, v Československu aj v zahraničí – v Maďarsku, Rumunsku či Bulharsku. Na tieto prvé zahraničné cesty nikdy nezaбудnem, bolo tam veľa radosti aj nečakaných zážitkov.

Boli ste aj pri zrode folklórneho festivalu v Lučenci.

Áno, na to veľmi rád spomínam. Vtedy sme boli v okolí len my ako Ipeľ a FS Kokavan, neskôr sa pridali Vepor z Klenovca. Festival sa začínal v mestskom amfiteátri v Lučenci a končil u našich maďarských susedov v obci Banka. Až v roku 1996 dostal názov Novohradský folklórny festival.

Silným momentom bolo aj vystúpenie na Detvienských folklórnych slávnostiach.

Prvé vystúpenie FS Ipeľ v Detve bolo v roku 1996. Pol roka predtým nás pozval Igor Kováčovič. Rýchlo som obvolal bývalých tanečníkov a pripravili sme program so Starou Detvou a Očovou. V Detve musíte dodržať presnú minútáž, takže sme robili rýchle úpravy, aby to fungovalo. Bol to pre nás veľký a hrejivý zážitok.

Prečo ste sa neskôr zo súboru stiahli?

Po Detve nastúpil nový riaditeľ kultúrneho strediska, ktorý nemal vzťah k folklóru ani k hudbe. Postupne som sa rozhodol odísť. Všetko sa však zmenilo pred oslavami 750. výročia mesta Lučenec, keď ma doma navštívil vtedajší primátor Jozef Murgaš spolu s Lýdiou Polákovou a požiadali ma o prípravu programu pre Ipeľ. Napokon ma presvedčili.

Vtedy nastúpila aj mladá generácia.

Presne tak. Do Lučenca chodili študovať dievčatá z celého kraja, medzi nimi aj dnešná vedúca FS Ipeľ Macka Janštová, vtedy Šuleková. Bola výborná tanečnica, mala detaily „vyťahané“ do krásy. Spolu s Martou Segečovou sme absolvovali aj štvorročnú školu ľudových tanco- a získali diplom tanečného pedagóga.

Folklór vás sprevádzal aj mimo Lučenca?

Pomáhal som vo Vidinej so skupinou Škorec, neskôr vo Filákovci, kde sa stretli speváci a muzikanti z viacerých obcí. Po štyroch rokoch som však kvôli zdraviu spoluprácu ukončil.

Napriek tomu ste sa k folklóru stále vracali.

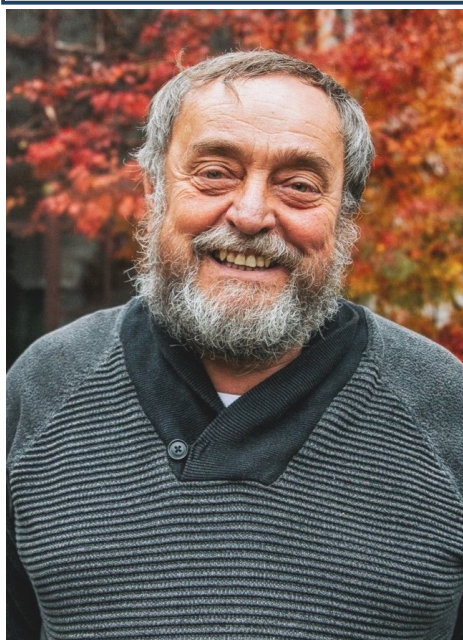
Folklór ma držal celý život. Zapojil som sa do programov FS Ipeľ, tancoval som v Očovskej hrude, pomáhal pri príprave málinskej svadby. Veľmi ma teší, že som ešte mohol vystúpiť aj pri 50. výročí FS Ipeľ a vidieť na javisku mladých ľudí, ktorí pokračujú v tom, čo sme kedysi začali.

Čo pre vás folklór znamená dnes?

Za všetky tie roky, ktoré som strávil pri folklóre, sa musím v prvom rade poďakovať svojej rodine, najmä manželke. Bez jej pochopenia a podpory v čase, keď sme mali doma dve malé deti, by sa mi nič z toho nepodarilo. Folklór bol a zostal mojou celoživotnou srdcovkou. Nikdy by mi nenapadlo, že raz budem stáť na javisku a tancovať pri príležitosti osláv 50. výročia folklórneho súboru Ipeľ. O to viac ma teší, že v tomto programe vystúpila plejáda mladých ľudí. Vidieť ich energiu a nadšenie je niečo nádherné. Veľký obdiv patrí Macke Janštovej, ktorej sa podarilo súbor Ipeľ nielen udržať, ale aj systematicky vychovávať novú generáciu tanečníkov. Mimoriadne si cením jej prácu s detským súborom Radosť, z ktorého postupne pripravuje 14- a 15-ročných tanečníkov na prechod medzi dospelých. Rovnako ma naplňuje radosťou a úctou aj staršia generácia tanečníkov: Jozef Marko, Miro Matúška, Robo Bút, Peťa Mózzerová, Zuzka Černoková a ďalší, ktorí sa predstavili v kine Apollo. Bolo to dôkazom, že folklór nemá vek, len poctivosť a lásku k tradícii.

Text: Ján Šnúrik, Foto: Peter Iliáš

Jozef Trtol: „Učiteľskú dráhu som začal už so svojou manželkou Oľgou v Hrušove“

Básnik, národopisný zberateľ, učiteľ ZŠ i stredoškolský učiteľ **Mgr. Jozef Trtol** sa narodil 20. 2. 1956 v Modre v okrese Pezinok. Základnú školu i gymnázium vychodil v Modre, maturoval v r. 1975. V r. 1977-82 študoval učiteľskú kombináciu slovenský jazyk – výtvarná výchova na Pedagogickej fakulte v Trnave Univerzity Komenského Bratislava. V r. 1986-89 v štúdiu pokračoval na Pedagogickej fakulte Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici, kde si doplnil predmet dejepis.

V r. 1975-77 bol hospodársko-správnym pracovníkom na Mestskom súde v Bratislave. Po vykonaní základnej vojenskej služby v Poprade pôsobil v r. 1983-89 ako učiteľ na ZŠ v Hrušove, kde vyučoval slovenský jazyk, výtvarnú výchovu i dejepis. V r. 1989-90 pracoval ako výtvarník v Mestskom kultúrnom stredisku v Lučenci. V ďalšom období pôsobil ako učiteľ uvádzaných kombinácií na týchto školách: 1990-91 ZŠ Cinobaňa, 1991-93 ZŠ Laca Novomeského Lučenec, 1993-2000 Kalinovo, 2000-2001 Stredná zdravotnícka škola Lučenec, 2001-2012 Gymnázium B. S. Timravy Lučenec, 2012-2013 ZŠ Budmerice. V r. 2014-15 vyučoval svoje aprobačné predmety na Slovenskej dvojazyčnej škole v Slovenskom Komlóši v Maďarsku. Svoju pracovnú kariéru ukončil ako štátny radca v r. 2016-17 na Cirkevnom odbore Ministerstva kultúry SR v Bratislave.

Jozef Trtol bol a dodnes je členom týchto literárnych zoskupení: Literárny klub V. L. A. S. pri Novohradskom osvetovom stredisku v Lučenci (1990-2012), Literárny klub pri MK v Modre (od r. 2014) a Spolok slovenských spisovateľov (od r. 2015). Žije a tvorí na dôchodku v Kráľovej pri Modre.

Jozef, čo v tvojom živote znamená rodný kraj?

Miesto, ktoré mi je oporou, kde sú malokarpatské kopce porastené vinohradmi i listnatými lesmi, kde sú lúky, ktorými preteká náš Kamenný potok. Tu je naša malebná dedina Kráľová, kde som sa narodil, ktorá je pričlenená pod mestečko Modru. Tu stál i môj rodný dom, dom mojich predkov, ktorí tu žili už koncom šestnásteho storočia. Je to miesto, ktoré má svoje čaro, svoje genius loci.

Ktoré momenty rozhodli o tvojom nasmerovaní na učiteľskú profesiu?

Sprvoti som chcel študovať na právnickej fakulte, dvakrát som spravil aj prijímacie pohovory. Ale v tých časoch som nemal dostatok bodov, lebo rodičia neboli členmi KSC, a tak ma neprijali. Môj tretí pokus predstavovalo pedagogické štúdium, vtedy sa tam hlásilo málo chlapcov. Mal som rád slovenský jazyk a rád som i kreslil, tak som si vybral túto kombináciu. Študoval som ju na Pedagogickej fakulte UK v Trnave.

Svoju pedagogickú kariéru si začal v Novohrade ...

Učiteľskú dráhu som začal už so svojou manželkou Oľgou, s ktorou sme boli spolužiaci na fakulte a štúdium sme ukončili už s malou dcérkou Katkou. Naším prvým pôsobiskom sa stala ZŠ v Hrušove (okres Veľký Krtíš), ku ktorej patrila i osobitná internátna škola. Tam sme učili šesť rokov. Potom sme z rodinných dôvodov odišli učiť do rodného kraja mojej manželky, konkrétne do Kalinova. S kolegami na všetkých školách, kde som učil, som dobre vychádzal. V Hrušove som popri zamestnaní študoval ešte dejepis na Pedagogickej fakulte v Banskej Bystrici, lebo dejiny ma vždy zaujímali a podobne i národopis.

Popritom si rozbehol aj svoju literárnu činnosť. Priblíž nám ju, prosím v umeleckej skratke.

Svoje prvé básne som začal písať ešte na gymnázium v Modre. K poézii ma priviedol môj vtedajší profesor, básnik Miroslav Pius (*1942), ktorý ma učil slovenský jazyk a dejepis. Už viac rokov prispievam svojimi veršami do Slovenských pohľadov. Počas svojho života som vydal tieto básnické zbierky: Chvála vína (1984), Horľavé leto (1985), Humno plné anjelov (2004), Kroky pod Akropolou (2004), Posledný kentaur (2009), Muž z múru (2010), Mojej Kráľovej (2013), V navínených klenbách Modry (2017), Hravá hora (2021), Nesejú ani nežnú (2023).

V r. 2019 vyšiel vo vydavateľstve TOGGA Kancionál pre potreby Evanjelickej cirkvi a. v. v Českej republike pod názvom Hrad přepevný, ktorý si ilus-

troval. Porozprávaj nám o tejto aktivite niečo bližšie.

V Novohrade, v obci Kalinovo som bol pri evanjelickom farárovi Mariánovi Čopovi dozorcem cirkevného zboru. Po určitých rokoch tento pán farár odišiel pôsobiť do Modry a následne do Prahy. Marián Čop vedel, že som sa venoval grafike a že som vytvoril cyklus linorytov s biblickou tematikou. Oslovil ma, či by som mu ich neposkytol do tohto spevníka. Ja som súhlasil, v uvádzanom spevníku je ich tuším tridsať.

Akými aktivitami sú vyplnené tvoje dni na dôchodku?

Teraz na dôchodku trávim čas písaním poézie, stretávam sa s priateľmi z detstva pri kávičke. Zo zotrvačnosti sa venujem aj vinohradníctvu, koňom, rád zbieram hriby. Teším sa s vnučkou Johankou a s malým vnúčikom Dávidkom. Všetkých Novohradčanov srdečne pozdravujem.

PhDr. František Mihály, DiS. art.

Pripomíname si

Pavol Bienik

Klarinetista, dirigent, stredoškolský a vysokoškolský učiteľ **Mgr. art. Pavol Bienik** sa narodil 26. 1. 1936 v Kokave nad Rimavicou, okres Poltár. Základnú školu navštevoval v r. 1942-51 vo svojom rodisku. Štúdium klarinetovej hry absolvoval v r. 1951-57 na Štátnom konzervatóriu v Bratislave v triede prof. Jaroslava Jakoubka. Popri zamestnaní študoval v r. 1963-67 na VŠMU v Bratislave v klarinetovej triede prof. Rudolfa Červenku. V r. 1957-59 vykonal základnú vojenskú službu vo Vojenskom umeleckom súbore v Bratislave.

Pokračovanie na s. 11

V r. 1959 sa zakladal operný súbor DJGT v Banskej Bystrici, tu účinkoval ako člen orchestra do r. 1962. V r. 1962-2007 pedagogicky pôsobil ako stredoškolský učiteľ klarinetovej hry na Štátnom konzervatóriu v Žiline. Súbežne v r. 1974-84 bol členom Štátneho komorného orchestra v Žiline a v r. 1998-2002 vysokoškolským učiteľom na Žilinskej univerzite v Žiline. Od r. 2007 žil na dôchodku v Žiline.

Spoločne s Luděkom Konečným, Milanom Stuchlíkom a Jánom Figurom patril medzi zakladateľov dychového oddelenia žilinského konzervatória. Od r. 1970 bol predsedom prípravného výboru súťaže slovenských konzervatórií v hre na dychové nástroje pri MŠ SR v Bratislave. Pravidelne bol členom porôt v rôznych súťažiach dychových nástrojov – sólo, dychových a tanečných orchestrov na ZUŠ i konzervatóriách až po celoslovenské kolá, ako i Duškovej súťaže hudobnej mládeže v Prahe. Počas svojej pedagogickej praxe vychoval mnoho úspešných absolventov, ktorí v súčasnosti pôsobia na Slovensku i v zahraničí.

Z jeho ďalších pracovných aktivít vyberám: zakladateľ a vedúci dychového kvinteta pri DJGT Banská Bystrica (1959-62), zakladateľ a vedúci dychového kvinteta profesorov žilinského konzervatória (1963-86), dirigent dychového orchestra v Lieťavskej Lúčke (1963-87), dirigent kúpeľného orchestra v Trenčianskych Tepličiach (1986-92), zakladateľ, dirigent a umelecký vedúci Mestského dychového orchestra Fatranka v Žiline (1979-90) a i.

Mgr. art. Pavol Bienik zomrel 10. 6. 2018 v Žiline, kde je pochovaný na Starom cintoríne.

Ivan Čičmanec

Evanjelický kňaz, politický a kultúrny činiteľ, úradník, publicista **Ivan Čičmanec** sa narodil 15. 12. 1887 v Martine. Pochádzal z roľníckej rodiny, jeho otcom bol Ján Čičmanec (1840-1926). Gymnázium navštevoval v Kežmarku a KecsKeméte, kde v r. 1900 zmaturoval. Teológiu vyštudoval v Šoproni a Bratislave (1911). Nadväzne pôsobil ako kaplán v Nadlaku (dnes Rumunsko) a farár v Hodruši (okres Žarnovica).

Po r. 1918 zastával popri svojich kňazských povinnostiach aj pozíciu župana Hontianskej župy. V r. 1922-24 pôsobil ako štátny zamestnanec vo funkcii okresného náčelníka v Banskej Štiavnici a v r. 1924-38 v Lučenci. Napriek štátnej službe si plnil aj cirkevné povinnosti v Banskej Štiavnici a Lučenci, kde raz mesačne vykonával služby Božie. V Lučenci bol okrem toho dozorcom Novohradského seniorátu. Po odstúpení Lučenca Maďarsku na základe Viedenskej arbitráže v r. 1938

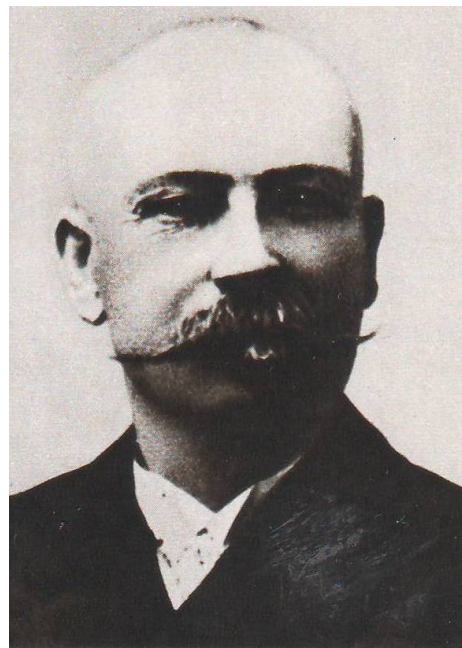
sa sídlo okresu prenieslo do Lovinobane, kde Ivan Čičmanec zastával pozíciu úradníka i evanjelického farára. Po vzniku Slovenskej republiky sa stal pracovníkom Ministerstva vnútra v Bratislave. Po skončení druhej svetovej vojny pôsobil ako prezidiálny šéf Povereníctva sociálnej starostlivosti. V r. 1949 bol prinútený odísť do dôchodku. V r. 1950-51 v obci Vlčany (okres Šaľa) zastupoval farára a v r. 1951 presídlil do mesta Pukanec (okres Levice), kde pôsobil až do svojej smrti ako kantor.

Ivan Čičmanec bol od r. 1930 predsedom južnej oblasti Slovenskej ligy v Lučenci. Okrem toho v Lučenci vykonával nasledovné funkcie: Bol predsedom MO Matice slovenskej, členom spevokolu Ozvena, funkcionárom spolku Živena, predsedom Slovenskej Slávie. V r. 1930 vítal v Lučenci prvého prezidenta ČSR T. G. Masaryka. Možno o ňom bez zveličovania povedať, že zušľachtil kultúrnu úroveň Lučenca.

Venoval sa aj národno-buditeľskej práci, publikoval články a úvahy o dobových národnostných problémoch, o vzťahu cirkvi a štátu a pod. Prispieval do týchto časopisov: Cirkevné listy, Hlasy spod Sitna, Národné noviny, Stráž či Národný týždenník. Tento článok som pripravil s pomocou nasledovnej literatúry: Biografický lexikón Slovenska 2. zv. C-F, Martin, Slovenská národná knižnica 2004, s. 159, Evanjelici v dejinách slovenskej kultúry 1. zv. A-L, Liptovský Mikuláš, Tranoscius 1997, s. 58, ako aj Beránková, J. – Drenko, J.: 90 rokov spevokolu Ozvena Lučenec 1933-2023, Lučenec, Vydanie Janky Beránkovej 2025, s. 73-74. Za poskytnutie fotografie Ivana Čičmanca úprimne ďakujem pani Mgr. Kristínke Becanieovej, vedúcej Štátneho archívu Banská Bystrica – pracovisko Lučenec.

Ivan Čičmanec zomrel 18. 9. 1964 v Pukanci, pochovaný je na Cintoríne Slávičie údolie v Bratislave.

Cyril Gallay

Spisovateľ, prekladateľ, publicista, učiteľ **Cyril Gallay** sa narodil 13. 3. 1857 v Ratkovej, okres Revúca v rodine notára. Ľudovú školu navštevoval v rodnej obci. V r. 1868-74 študoval na gymnáziu a súčasne od r. 1872 na Učiteľskom ústave v Revúcej. Od r. 1876 v štúdiu pokračoval na Učiteľskom ústave v Lučenci, učiteľský diplom získal v r. 1880 v Modre. Svoju učiteľskú dráhu nastúpil v r. 1875 v Radvani, v r. 1875-1909 potom pôsobil ako učiteľ až do odchodu na dôchodok v Čáčove pri Senici.

Do literatúry vstúpil v r. 1882 básnickou zbierkou Slzy osudu, ale po nepriaznivých ohlasoch súvekej kritiky sa ako básnik odmlčal. Venoval sa tiež dramatickej tvorbe, zachovali sa rukopisy hier Svedomie a Vzkriesenie, ako aj prekladom z nemčiny. Svojimi pôvodnými článkami i prekladmi pre deti prispieval do týchto periodík: Noviny mladých, Slovenský týždenník, Včelka, Orol, Zornička ... Vo svojich prekladoch sprístupnil aj svetové rozprávkové diela: Tisíc a jedna noc (Liptovský Mikuláš, 1908) a Andersenove poviedky (Senica, 1911).

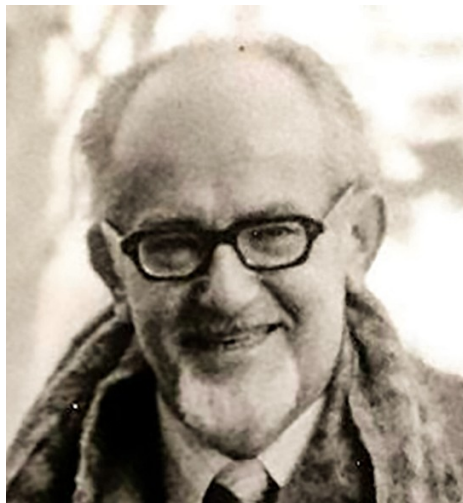
Ako publicista uverejňoval pedagogické úvahy v časopise Dom a škola, článkami s politickou tematikou prispieval do Národných novín, s náboženskou tematikou do evanjelickej cirkevnej tlače – Cirkevné listy. Bol spoluautorom učebníc pre slovenské evanjelické školy, napísal učebnicu fyziky Silozpyt, ktorá bola súčasťou Školníka pre školy evanjelické (1901).

Tento článok som vypracoval s pomocou nasledovnej literatúry: Biografický lexikón mesta Revúca. Revúca 2000, s. 73, Biografický lexikón Slovenska 3. zv. G-H. Martin, Slovenská národná knižnica 2007, s. 50,

Pokračovanie na s. 12

Encyklopédia Slovenska 2. zv. E-J. Bratislava, Veda 1978, s. 138, ako aj Encyklopédia slovenských spisovateľov 1. zv. A-O. Bratislava, Obzor 1984, s. 153.

Cyril Gally zomrel 18. 3. 1913 v Čáčove, pochovaný je na cintoríne v Senici.

Július Noge

Literárny kritik a historik **PhDr. Július Noge, DrSc.** sa narodil 30. 1. 1931 vo Vidinej, okres Lučenec. Ľudovú školu absolvoval v rodnej obci. V r. 1942-45 navštevoval gymnázium v Ružomberku, v r. 1945-50 v Lučenci, kde maturoval v triede prof. Júliusa Albertyho. V r. 1950-55 študoval slovenský jazyk a literárnu vedu na FF UK v Bratislave. Po absolvovaní vysokej školy pôsobil od r. 1955 po celý život (do 1991) na jedinom pracovisku – v Ústave slovenskej literatúry SAV v Bratislave.

Vo svojej vedecko-výskumnej činnosti sa zameriaval najmä na prózu 19. a 20. storočia – B. S. Timrava, L. Nádaši – Jégé, S. H. Vajanský, G. K. Zechenter-Laskomerský a M. Kukučín. Viacročné výsledky práce sústredil do publikácie Slovenská romantická próza (1969).

Ďalšie významné diela: Veselé prechádzky (1959), Prozaik Vladimír Mináč (1962), Literatúra v pohybe (1968), Zlatý fond slovenskej literatúry (1968), Kritické komentáre (1974), Ján Kalinčiak (1975), Nesmrteľní milenci (1977), Svadobná noc (1978), Próza Kláry Jarunkovej (1979), Literatúra v literatúre (1988), Martin Kukučín. Epik života – život v epike (1991) a i. Ako spoluautor pracoval na Dejinách slovenskej literatúry 5 (1984) a Slovníka slovenských spisovateľov pre deti a mládež (1978). Editorsky pripravil a realizoval vydania spisov J. M. Hurbana, J. Kalinčiaka, T. Vansovej a G. K. Zechentera-Laskomerského. Jeho sestrou bola spisovateľka a prekladateľka Hana Suchá (1935-2019). **PhDr. Július Noge, DrSc.** zomrel 3. 10. 1993 v Bratislave, pochovaný je na cintoríne bratislavského krematória.

Géza Vitéz – Illyefalvi

Právnik, statistik, vysokoškolský učiteľ **Géza Vitéz – Illyefalvi** sa narodil 16. 3. 1871 v Lučenci. Ľudovú a strednú školu navštevoval v rodisku. Právo vyštudoval s výborným prospechom na univerzite v Budapešti, následne sa stal diplomovaným advokátom. V r. 1896-1914 vyučoval správne právo a štatistiku na Reformovanej právnickej akadémii v Sárospataku. V r. 1903 získal titul súkromného učiteľa na Maďarskej kráľovskej univerzite Ferenc Józsefa v Kolozsváre.

V r. 1914 sa stal mimoriadnym profesorom ekonomie a štatistiky na Kráľovskej univerzite v Debrecíne a od r. 1917 riadnym profesorom ekonomie a financií. V r. 1920-21 bol dekanom Právnickej a politologickej fakulty Univerzity v Debrecíne a v r. 1931 niekoľko týždňov pred svojou smrťou bol opäť menovaný za dekana fakulty. V r. 1926-27 bol rektorom Maďarskej kráľovskej univerzity Istvána Tiszu v Debrecíne. Od r. 1922 bol členom Maďarskej štatistickej spoločnosti.

Vo svojej práci pod názvom Štatistika pôrodnosti a plodnosti analyzoval, ako sociálne okolnosti ovplyvňujú reprodukčné správanie. Varoval pred zväčšujúcou sa priepasťou medzi súkromnou a verejnou zdravotnou starostlivosťou, ktorú navrhoval vyriešiť štátnym zásahom. S cieľom vyrovnať a ochrániť obyvateľstvo sa zasadzoval za implementáciu moderných eugenických myšlienok, ktoré zahŕňali sociálne a zdravotné poistenie pre pracovníkov a väčšiu sociálnu úlohu žien.

Jeho hlavné diela: *Szerves társadalom és államszervezet (Organická spoločnosť a štátna organizácia, 1902)*, *Magyarország statisztikája vázlatos előadásban (Štatisti-*

ka Uhorska v stručnom prehľade, 1904), *A születési és termékenységi statisztika (Štatistika pôrodnosti a plodnosti, 1906)*, *A nemek aránya és a nemképződés (Pomer pohlaví a formovanie pohlaví, 1906)*, *Társadalmi gazdaságtan (Sociálna ekonómia, 1923)*, *Államháztartás (Verejné financie, 1925)* a i.

Spracované podľa literatúry: Révai Nagy Lexikona 19. zv. Vár – Zsúri. Budapest, Babits 1995, s. 394, Új Magyar Életrajzi Lexikon 6. zv. Sz – Zs. Budapest, Helikon 2007, s. 1263-1264.

Géza Vitéz – Illyefalvi zomrel 2. 8. 1931 v Budapešti, kde je pochovaný na Farkasrétskom cintoríne.

PhDr. František Mihály, DiS. art.

REKUS vychádza druhýkrát

v tomto roku 27. februára

Regionálny kultúrny spravodajca **REKUS**, ktorý vydáva **Novohradské osvetové stredisko – kultúrna inštitúcia Banskobystrického samosprávneho kraja**, pripravuje svoje druhé februárové vydanie. Vyjde **27. februára 2026**. Redakcia pozýva všetkých čitateľov, kultúrnych pracovníkov a spolupracovníkov, aby sa zapojili a zaslali svoje **príspevky, informácie a pozvánky**. **Uzávierka februárového čísla je v pondelok 23. februára 2026.**

Príspevky je potrebné zasielať:

- v programe **Word**, písmo **Times New Roman**, veľkosť **12**
- fotografie v **nezmenšenej podobe vo formáte JPEG**
- plagáty vo formáte **PDF**

Všetky materiály posielajte na e-mailovú adresu: rekus@noslc.sk

Tešíme sa na vašu spoluprácu a na spoločnú tvorbu regionálneho kultúrneho priestoru.

Chcete byť informovaní včas?

Na webovej stránke NOS nájdete prehľad aktuálnych aj pripravovaných podujatí. Po naskenovaní **QR kódu** sa vám zobrazí naša stránka s informáciami o najbližších podujatiach.

<https://www.facebook.com/novohradskaosveta>

www.noslc.sk

<https://www.instagram.com/novohradskaosveta/>

Novohradské osvetové stredisko v Lučenci v rámci systematického monitorovania umeleckých kolektívov a jednotlivcov pôsobiach v oblasti záujmovej umeleckej činnosti v regiónoch Novohrad a Malohont prináša cyklus s názvom **Predstavujeme speváčky**. V prvom tohtoročnom vydaní tohto cyklu vám predstavujeme mladú speváčku **Tímeu Lilien Matušiačkovú** z Poltára

Hlas, ktorý nesie pieseň rodného kraja

Odkiaľ pochádzate, koľko máte rokov a kde dnes pôsobíte?

Volám sa **Tímea Lilien Matušiačková**, mám 15 rokov a moje korene siahajú do Utekáča, kraja, kde má pieseň svoje pevné miesto. Som žiačkou Základnej školy Slobody 2 v Poltári, navštevujem ZUŠ Poltár, kde sa venujem spevu a klavíru, a v súčasnosti pôsobím vo folklórnom súbore FS Kokavan, ktorý sa stal mojim druhým domovom.

Čo vás priviedlo k spevu a folklóru a odkedy sú súčasťou vášho života?

Folklór ma sprevádza od najútlejšieho detstva. Prvé kroky na tejto ceste som urobila už ako trojročná v detskom folklórnom súbore v Kokave. Neskôr som svoje skúsenosti rozvíjala vo FS Poltarica a v roku 2025 som sa opäť vrátila do FS Kokavan. K spevu ma priviedla prirodzená láska k hudbe a tradíciám. Od malička sme s rodinou navštevovali folklórne festivaly, kde som nasávala atmosféru piesní, krojov a tanca. Najväčšou motiváciou je pre mňa radosť zo spevu, chvíľa, keď pieseň ožije na pódiu a spojí interpreta s publikom.

Aké úspechy máte za sebou?

Zažila som množstvo vystúpení na folklórnych festivaloch a speváckych súťažiach, medzi ktoré patrí aj **Slávik Slovenska**. Významným míľnikom bolo pre mňa **Pódium mladých umelcov**, kde som **dvakrát získala zlaté pásmo a titul Laureáta súťaže**. Každé ocenenie vní-

mam ako povzbudenie pokračovať v ceste, na ktorej sa stretáva tradícia s mladým hlasom.

Kde sa vidíte o pár rokov a aký sen by ste si chceli splniť?

Aj o niekoľko rokov by som chcela zostať verná spevu a folklóru, stáť na pódioch doma i v zahraničí a niešť ďalej piesne nášho kraja. Popri umení ma však láka aj svet biológie a ochrany zvierat, v ktorom by som sa v budúcnosti rada profesionálne uplatnila.

Na akých podujatiach vás môžeme najbližšie vidieť?

S folklórnym súborom Kokavan sa momentálne pripravujeme na nadchádzajúcu letnú sezónu. Našou prioritou je podujatie Koliesko 2026, no tešíme sa aj na ďalšie folklórne festivaly doma i za hranicami. Objaviť sa môžem aj na speváckych súťažiach, ako sú Slávik Slovenska 2026, Vidiečanova Habovka či Pódium mladých umelcov.

Čo by ste odkázali mladším generáciám a našim čitateľom?

Aby sa nebáli ísť za tým, čo im je blízke. Ak ich naplní spev, tanec či iné umenie, nech mu dajú srdce. Aj neúspechy majú svoje miesto. Sú tichými učiteľmi, ktorí nás posúvajú bližšie k vlastnej ceste.

Text: Kristína Žilíková

Foto: archív TLM

Keď vlna rozpráva príbehy: Tvorivé dielničky mokrého plstenia v Lučenci

Po úspešnom prvom tohtoročnom stretnutí Kataríny Sokolovej z Dielničky Novohradského osvetového strediska v dome seniorov Lučenecké kúpele dňa 13. januára, pokračovali tvorivé aktivity aj medzi najmladšími. V utorok 20. januára zavítala lektorka do Súkromnej základnej školy na Gemerskej ceste č. 1 v Lučenci-Opatovej. Počas stretnutia v školskom klube detí mali žiaci možnosť zoznámiť sa s netradičnou technikou **mokrého plstenia**. V úvode dielničiek ich lektorka Katka pútavo oboznámila s pôvodom tohto tradičného ľudového remesla, jeho históriou a významom. Nechýbali ani zaujímavosti o samotnom materiáli - ovčej vlne, a o

jeho rozmanitom využití v minulosti i súčasnosti. Následne sa deti s veľkým nadšením pustili do tvorby. Šikovné ruky si techniku rýchlo osvojili a pod ich prstami začali vznikať originálne a nápadité výrobky. Tvorivá atmosféra, radosť z vlastnej práce a spontánna detská kreativita sa niesli celým podujatím.

„*Ďakujeme všetkým malým tvorcom za ich nadšenie a takisto aj Novohradskému osvetovému stredisku v Lučenci, že zavítali do našej školy a predstavili našim žiakom túto netradičnú techniku,*“ uviedla Súkromná základná škola v Opatovej na svojej webovej stránke.

Text: Ján Šnúrik
Foto: SZŠ Opatová

JARNÉ PRÁZDNINOVÉ TVORIVÉ DIELENE

PRE DETI OD 7 DO 12 ROKOV

- tvorba keramických vajíčok
- veľkonočných dekorácií
- a karnevalových masiek

8:00 - 12:00 hod.

Účastnícky poplatok: 10 €

Novohradské osvetové stredisko
Ul. J. Kármána 2/2,
Lučenec
NA POSCHODÍ

23. a 25. február 2026

Prihlásiť sa môžete do **17. februára 2026**

Kontakt: Katarína Sokolová
mobil: 0918 491 688
e-mail: dielnicka@noslc.sk
facebook: Dielnicka - NOS, Lučenec
www.noslc.sk

S FINANČNOU PODPOROU
BAŇSKOBYSTRICKÉHO
SAMOSPRÁVNÉHO KRAJA
<https://www.facebook.com/novohradskaosveta>

KAM ZA KULTÚROU

Novohradské osvetové stredisko

7. 2. o 9:00 KONFRONTÁCIE ... a ako ďalej

Foto stretnutie pre všetkých, ktorí radi fotografujú – aj mobilom – a chcú sa zlepšovať s lektorkou Dominikou Jackuliakovou. Účastnícky poplatok 3 €.

Miesto: Novohradské osvetové stredisko

13. 2. od 15:00 do 19:10

Fašiangy na osвете

Novohradské osvetové stredisko – kultúrna inštitúcia Banskobystrického samosprávneho kraja organizuje podujatie FAŠIANGY NA OSVETE.

Môžete sa tešiť na:

- tradičnú gastronómiu
 - výstavu vizualizácie rekonštrukcie nádvorja Novohradského osvetového strediska
 - tvorivé aktivity pre deti v Dielničke tradičných remesiel
- Podujatie začne o 15:00 sprístupnením nádvorja Novohradského osvetového strediska pre verejnosť.

Tu bude už otvorený bufet, budú vyvonovať obľúbené fašiangové jedlá, hrať hudba a v ten istý čas, ale na inom mieste - Obchodné centrum Galéria Lučenec, máme pripravený krátky folklórny program s vystúpením súborov DFS Jánošík a FS Podpolianski vrchári. Odtiaľ sa fašiangový sprievod v maskách (15:45) presunie ulicami mesta Lučenec na nádvorie NOS, kde nasleduje bohatý kultúrny program s možnosťou si vychutnať regionálne pokrmy až do večerných hodín.

Účinkujú:

- FS Podpolianski vrchári
- folklórny súbor Hrnčiarka z Hrnčiarskych Zalužian
- detský folklórny súbor Radosť z Lučenca
- detský folklórny súbor Jánošík z Filáková
- ľudová hudba Pelikán pod vedením Milana Gaberu
- ľudová hudba Petra Fizoľu z Kokavy nad Rimavicou
- novohradský heligonkári

Vstup na podujatie je VOĽNÝ!

Miesto: OC Galéria a nádvorie NOS

15. 2. o 18:00 Muzikál KUBO

Novohradské osvetové stredisko pozýva verejnosť na predstavenie mimoriadne úspešného slovenského muzikálu KUBO.

Muzikál patrí medzi najnavštevovanejšie slovenské divadelné tituly posledných rokov. Na Slovensku aj v zahraničí si ho pozrelo už viac než stotisíc divákov.

Ikonickú postavu Kuba stvárňuje Marián Labuda, ktorý na javisko prináša úprimnosť, komiku a prirodzené čaro pôvodnej filmovej predlohy.

Inscenáciu dopĺňajú pôvodné piesne

Simy Magušinovej, hudba Petra Uličného, výrazná choreografia a citlivé prepojenie folklórnych motívov s moderným divadelným výrazom.

KUBO je počtou legendárnemu hercovi Jozefovi Kronerovi a zároveň živým pripomenutím hodnôt slovenského folklóru.

Vstupenky: 38 € a balkón VIP 58 €.

Predpredaj: Café Lehár Lučenec

alebo <https://www.ticketportal.sk/event/muzikal-KUBO>

Na predstavení sú vítaní všetci, ktorí si chcú dopriať výnimočný kultúrny večer.

Miesto: Dvorana Reduta

21. 2. o 9:00

NETVORME do „šuflika“

Pozvánka na stretnutie neprofesionálnych výtvarníkov – otvorené aj pre záujemcov zo širokej verejnosti – pod názvom NETVORME do „šuflika“.

Ak chcete konfrontovať svoje práce s tvorbou ďalších autorov a získať odborné rady od lektora, ste vítaní. Účastnícky poplatok 3 €.

Miesto: Novohradské osvetové stredisko

23. a 25. 2.

od 8:00 do 12:00

Jarné prázdninové tvorivé dielne

Pre deti od 7 do 12 rokov: tvorba keramických vajíčok, veľkonočných dekorácií a karnevalových masiek. Účastnícky poplatok 10 €. Prihlásiť sa môžete u Kataríny Sokolovej, 0918 491 688, dielnicka@noslc.sk do 17. februára 2026.

Miesto: Dielnička NOS, J. Kármána č. 2

Novohradská knižnica

7. 1. - 27. 2.

Filmové básničky a pesničky

Na galérii oddelenia náučnej literatúry je inštalovaná pre verejnosť dynamická expozícia animovanej poézie v rámci projektu BIBIANA. Univerzálne témy rodiny, prírody a objavovania zostávajú rovnako svieže a aktuálne a ponúkajú hlavne deťom aj dospelým novú príležitosť zapojiť sa do nádherných animovaných príbehov.

13. 2. o 15:30 Historická osobnosť sv. Valentína

S knižovníčkou oddelenia náučnej literatúry sa uskutoční beseda o historickej postave sv. Valentína, biskupovi a lekárovi, ktorý tajne sobášil zaľúbencov v starovekom Ríme.

Beseda je určená verejnosti.

20. 2. o 15:30 Milan Lasica

Pre verejnosť sa uskutoční beseda o veľikánovi slovenskej kultúry, dramatikovi, humoristovi, textárovi, hercovi a režisérovi - Milanovi Lasicovi.

Knižovníčka z oddelenia beletrie predstaví v skratke jeho život i dielo, prečíta aj úryvky z jeho satirických textov.

Novohradské múzeum a galéria

do 15. 2. Výstava

Medzi nebom a sklom

Novohradské múzeum a galéria v Lučenci pripravilo výstavu Medzi nebom a sklom. Návštevníci si môžu pozrieť to najlepšie z tvorby akademického sochára Drahomíra Prihela a výtvarníčky Martiny Minárikovej. Kurátor: Ľudovít Petránsky. Podujatie realizované s finančnou podporou Banskobystrického samosprávneho kraja.

Mesto Lučenec

7. 2. o 10:00 Karneval na ľade

Mesto Lučenec a HC Lučenec vás srdečne pozývajú na veselý zimný karneval pre deti aj celé rodiny s registráciou masiek od 10:00 do 10:30.

TIRÁŽ: REKUS – regionálny kultúrny mesačník. **Vydáva:** Novohradské osvetové stredisko (NOS), Ulica J. Kármána 2, 984 01 Lučenec, IČO 0045020 094. Registrovaný na Ministerstve kultúry SR. **Evidenčné číslo** EV 3991/10. **ISSN** 1338-9939. Telefón: 047/45 12 703, e-mail: rekus@noslc.sk. **Redaktor:** Ján Šnúrik a kolektív NOS. **Grafická úprava:** Renáta Adamová. **Zodpovedný:** Mgr. Stanislav Spišiak, riaditeľ Novohradského osvetového strediska Lučenec, email: noslc@noslc.sk. **Tlač:** Novohradské osvetové stredisko Lučenec, www.noslc.sk, **FB:** <https://www.facebook.com/novohradskaosveta>

NEPREDAJNÉ

Autorské práva vyhradené. Ďalšie šírenie, rozmnožovanie textov, fotografií a grafiky je možné len s písomným súhlasom vydavateľa. Uzavierka materiálov do nasledujúceho čísla je v utorok do 12:00 v týždni vydania regionálneho kultúrneho mesačníka. Redakcia si vyhradzuje právo príspevky skrátiť, redakčne upraviť alebo aj neuverejniť. Anonymné príspevky nezvratujeme. Počas podujatí budú zhotovované foto/video dokumentácie pre propagačné účely: REKUS, web, sociálne siete (facebook, instagram).

NEPREŠLO JAZYKOVOU ÚPRAVOU!

Na čo sa môžete tešiť:

čaj pre všetkých, balónové zvieratká, hry a súťaže s hokejistami priamo na ľade, fotenie s maskotom, odmena pre každého účastníka.

SÚŤAŽE: súťaž o najkrajšiu detskú masku, súťaž o najkrajšiu rodinnú masku (podmienkou sú aspoň 3 členovia rodiny v maskách). **VSTUP VOĽNÝ!**

Po karnevale je voľné korčuľovanie až do 17:00.

Upozornenie: Vstup na ľadovú plochu je len v maske, a na korčuľoch!

Miesto: zimný štadión

14. 2. o 18:00 Chlapecký raj

Brilantná komédia s iskrivými hereckými výkonmi, slávnymi melódiami, prekvapivými zvratmi a neočakávanými humornými pointami. Hrajú: Peter Kočiš / Marcel Ochránek, Jevgenij Libezňuk,

Martin Šalacha / Erik Peťovský, Pavol Plevčík / Martin Kaprálik
Dĺžka predstavenia: 2 hod. 50 min. (vrátane 15 min. prestávky).

Predstavenie je vhodné pre divákov od 15 rokov. Cena vstupenky: 23 €.

Predpredaj: www.ticketportal.sk

Miesto: kino Apollo Lučenec

15. 2. o 9:00 Fašiangy na tržnici

Aj tento rok nás čaká tradičné ukončenie fašiangového obdobia plesov, bálov a zábav – Fašiangy v Lučenci 2026!

Príďte sa s nami rozlúčiť s basou a vyprevadiť ju na zaslúžený štyridsaťdňový odpočinok.

Cena vstupenky: 5 € (nedeľa).

Tematický kultúrny program bude prebiehať v **budove Mestskej tržnice**

Lučenec. Tešíme sa na vás!

Zmena programu vyhradená!

Mesto Fiľakovo, MsKS a Hradné múzeum vo Fiľakove

12. 2. o 18:00 Cestovateľský večer

Vándor Láss:

Cesta na vrchol Coropuny

- na najvyššiu sopku Peru

Beseda o Peru so Zoltánom „Kovi“

Kovácsom v maďarskom jazyku.

Organizátor: Mestské kultúrne stredisko.

Miesto: Mestské kultúrne stredisko vo Fiľakove - bábková sála

26. 2. o 16:00 Predstavenie novej knihy RNDr. Ľudovíta Gaála, PhD.
o slovenských jaskyniach v maďarskom jazyku.

Organizátor: Hradné múzeum vo Fiľakove.

Miesto: Mestská knižnica vo Fiľakove

28. 2. o 18:00 Random

Premietanie filmu

a beseda s tvorcami:

Attila Bocsárszky, András Salamon v maďarskom jazyku.

Besedu vedie Vica Kerekes.

Organizátor: Mestské kultúrne stredisko.

Miesto: Mestské kultúrne stredisko vo Fiľakove - divadelná sála

do 15. 3. Výstava

„Medzi oltárom a kozubom

- predmety ľudovej religiozity

zo súkromnej zbierky

Vilmosa Ladóczkiho“

Organizátor: Hradné múzeum

vo Fiľakove

Miesto: Mestské vlastivedné múzeum - galéria

MO Matice slovenskej v Lučenci

6. 2. o 16:00 Páračky

Miestny odbor Matice slovenskej v Lučenci spolu s Domom Matice slovenskej v Lučenci vás pozýva na

Páračky so vstupným: 5 €.

O príjemnú atmosféru sa postará

FS Ipel' a Peťka Budáčová.

Miesto: Dom Matice slovenskej, Ulica M. Rázusa č. 33, Lučenec

Obchodné centrum Galéria Lučenec

do 15. 2. Benefičná výstava obrazov

Niektoré deti nerozprávajú slovami – rozprávajú farbami a tvarmi.

Príďte sa dotknúť ich sveta na benefičnej výstave obrazov

detí s autizmom

a iným zdravotným znevýhodnením z klubovne Spektrum,

ktorú prevádzkuje občianske združenie Som človekom o.z.

Výťažok z predaja obrazov pomôže klubovni Spektrum – druhému domovu detí s autizmom.

Podporte dobrú myšlienku

a odneste si so sebou dielo,

ktoré obohatí srdce aj dušu.

Miesto: Obchodné centrum Galéria Lučenec, 1. poschodie

Reštaurácia Novohrad

20. 2. o 19:00 Retro Bál

80 roky

s DJ Gejzom Janovským

Vstupné: 35 €.

V cene vstupenky večera, prípitok, nočný catering, tombola.

Miesto: Reštaurácia Novohrad

Halič

6. 2. o 16:30 Vitrážové dielničky

Tvorba vitrážových motýľov technikou Tiffany spolu

s Miroslavou Cabanovou.

Vitrážový motýľ je nádherný darček pre vlastné potešenie aj pre radosť vašich blízkych.

Je vhodný ako originálny darček či dekorácia, ktorá rozžiari a spríjemní váš domov.

Pozývame vás na originálne tvorivé popoludnie, kde sa ponoríte do sveta farieb a svetla. Na vitrážovej dielni s Mirkou si vlastnoručne vytvoríte vitrážového motýľa technikou Tiffany – originálnu dekoráciu s vašim príbehom.

Cena: 25 €.

Miesto: Múzeum Csontváry & Kaviareň Céder Halič

Vidiná

28. 2. o 19:00 Retro Ples

Druhý ročník Retro Plesu

so speváčkou a moderátorkou

Martinou Comisso.

Do tanca vám bude hrať Denis Sendrei.

Vstupné: 45 €.

V cene vstupenky večera, prípitok, bufetové stoly, fotograf.

Miesto: KD Vidiná

Kokava nad Rimavicou

14. 2. od 19:00

Folklorný súbor Kokavan pozýva na **3. ročník Plesu folkloristov** bývalých a súčasných členov FS.

Účinkujú: ľudová hudba FS Kokavan a DJ Marek Lásk.

Vstupné: 15 €.

Predpredaj: kancelária Miestneho kultúrneho strediska v Kokave nad Rimavicou.

Miesto: vestibul MKS

Novohradské osvetové stredisko
- kultúrna inštitúcia
Banskobystrického samosprávneho kraja

Netvorme do „šuflika“

stretnutie neprofesionálnych výtvarníkov (aj záujemcov zo širokej verejnosti),
ideálne pre všetkých, ktorí chcú využiť možnosť konfrontácie svojich prác
s ďalšími autormi a vypočuť si dobré rady od lektora

21.2. 2026 9:00 hod.

Malá sála
NOVOHRADSKÉHO
OSVETOVÉHO
STREDISKA
LUČENEC

LEKTOR:
prof. **Štefan BALÁZS**
Artd
akad. mal.

Radi ťa medzi nami privítame! účastnícky poplatok: 3 Eurá

Podujatie z verejných zdrojov
podporil
Fond na podporu umenia

u. fond na podporu umenia

S FINANČNOU PODPOROU
BANSKOBYSSTRICKÉHO
SAMOSPRÁVNEHO KRAJA

Mediálny partner:
REKUS

Novohradské osvetové stredisko
- kultúrna inštitúcia
Banskobystrického samosprávneho kraja

KONFRONTÁCIE ...a ako ďalej

foto/stretnutie, pre každého, kto rád fotí (aj mobilom)
a cíti potrebu sa zlepšovať

7.2. 2026 9:00 HOD.

LEKTOR:
Mgr. art.
Dominika Jackuliaková
Bratislava

Malá sála
NOVOHRADSKÉHO
OSVETOVÉHO
STREDISKA
LUČENEC

Účastnícky
poplatok: 3,- €

**RADI ŤA
MEDZI NAMI
PRIVÍTAME!**

Fotografie je potrebné
priniesť na USB. Najviac 15 fotografií
(podľa uváženia autora).

Fotografie
sa premlieku na plátno.
Lektor stretnutia
aj odporučí fotografie
na regionálnu výstavu.

Podujatie z verejných zdrojov
podporil
Fond na podporu umenia

u. fond na podporu umenia

S FINANČNOU PODPOROU
BANSKOBYSSTRICKÉHO
SAMOSPRÁVNEHO KRAJA

Mediálny partner:
REKUS

I. Blahút - M. Urban - S. Martausová - P. Uličný - A. Adamiková

muzikál

KUBO

Podľa Jozefa Kronera

**M. LABUDA
K. IVANKOVÁ
T. PALONDER
B. JOBUS
S. SOLDAN
P. MAKRAŇSKÝ
J. ADAMČÍK...**

LUČENEC | 15. 2. 2026
18:00 hod., Reduta, Vajanského 2, Lučenec

Predpredaj vstupeniiek: kaviareň Lehár Reduta Lučenec, v sieti **ticketportal**

Mediálny partner:
REKUS

klavírny reklamný partner:
DERMAREVOLTA

reklamní partner:
THAL

generálny reklamný partner:
JUNIPERUS

Novohradské osvetové stredisko
- kultúrna inštitúcia
Banskobystrického samosprávneho kraja

FAŠIANGY na osвете

Pridte s nami odštartovať krásny fašiangový víkend!

Môžete sa tešiť na:

- tradičnú gastronómiu
(čerstvé šišky, zabíjačková kapustnica,
zabíjačkové špeciality)
- výstavu vizualizácie
rekonštrukcie nádvorja NOS
- tvorivé aktivity pre deti
v Dielničke tradičných remesiel

OC GALÉRIA o 15:00

- krátke vystúpenia účinkujúcich

Fašiangový sprievod mestom
v maskách o 15:45

z OC Galéria do NOSky

- privítame každého záujemcu,
ktorý sa k nám do sprievodu pridá

Nádvorie NOS
Program o 16:30

ÚČINKUJÚ:

FS PODPOLIAŇSKI VRCHÁRI,
FS HRŇCIARKA
z Hrnčiarskych Zalužian,
heligonkári, LH P. Fízofu,
DFS RADOŠT z Lučienca,
DFS JÁNOŠÍK z Filakova,
FSK PELIKÁN,
LH M. Gaberu

VSTUP VOĽNÝ!

13. 2. 2026
piatok

Nádvorie
Novohradské
osvetové
stredisko Lučenec
• Ul. J. Kármána č. 2

Podujatie sa koná za každého počasia.

Zároveň Vás pozývame aj na **FAŠIANGY NA TRŽNICI 15.2. /nedľa/ 2026 od 9:00 hod.**

Mediálny partner:
REKUS

S FINANČNOU PODPOROU
BANSKOBYSSTRICKÉHO
SAMOSPRÁVNEHO KRAJA

**GALÉRIA
LUČENEC**

EATeliér